

Coronavirus: het land valt stil!

De keuzeopdracht is bijgewerkt op 15 maart naar de laatste actualiteit.

Het coronavirus is nu ook in Nederland en dat heeft inmiddels grote gevolgen. De horeca is gesloten, de scholen gaan dicht en mensen moeten thuiswerken. De media raken er niet over uitgepraat. De overheid zoekt naar oplossingen. Hoe gaan we hier als samenleving mee om?

Wat moet ik weten en kunnen?

- Uitleggen of het coronavirus een maatschappelijk vraagstuk is.
- Weten hoe je nieuws kunt controleren op betrouwbaarheid.

A. Mediahype of serieuze dreiging?

Het coronavirus beheerst het nieuws over de hele wereld. De NOS en RTL hebben al weken een liveblog en de televisie zendt extra tv-programma's hierover uit. Er lijkt geen ander nieuws te zijn, dan het nieuws over het coronavirus. Is hier sprake van een mediahype?

Namens de Nederlandse overheid houdt het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu) bij hoe het met het coronavirus in Nederland gaat, zij hebben de coördinatie. De GGD (Gemeentelijke Gezondheidsdienst) zorgt er samen met de ziekenhuizen voor dat de patiënten met het virus goed worden gecontroleerd en behandeld.

Opdracht 1

Bekijk deze pagina op de website van het RIVM.

A) Wat is op dit moment het aantal besmette patiënten in Nederland?

Bekijk de pagina “Vragen & antwoorden nieuw coronavirus (COVID-19)”

B) Zoek op. Waarom moeten mensen zoveel mogelijk thuiswerken?

C) Zoek op. Waarom vond het RIVM het niet nodig dat de scholen al eerder sloten?

Ga naar de website van de Rijksoverheid.

D) Noem een maatregel die de overheid neemt naar aanleiding van het virus.

Opdracht 2

Ga naar de website van jouw GGD via de website ggd.nl.

A) Wat schrijft jouw plaatselijke GGD over het coronavirus?

Ga naar de website van jouw gemeente.

B) Wat schrijft jouw plaatselijke gemeente over het coronavirus?

Is de angstreactie voor het coronavirus niet net zo schadelijk? de Volkskrant

Persbureau ANP zond deze week bij bijna elke nieuwe zieke een alarm de wereld in. 'Eerste besmetting met coronavirus in Estland.' Als ze dat ook zouden doen bij elke fietser die wereldwijd gewond raakt, zou niemand nog op de fiets springen.

De hele week hebben we geworsteld met hoeveel aandacht we aan het virus moesten schenken. De lezer had een onlesbare dorst naar informatie, bleek uit het recordaantal bezoekers op onze site. Maar tegelijkertijd willen we de paniek niet onnodig vergroten.

Bron: Volkskrant, 2020

Hierboven schrijft de hoofdredacteur dat er een recordaantal bezoekers is op de website van de Volkskrant. Het persbureau ANP brengt iedere nieuwe zieke als "persalarm". Media blijven er maar over schrijven.

Bekijk de video of lees het artikel op de website van Radio 1. Hierin komt een mediawetenschapper aan het woord over het coronavirus als mediahype.

Opdracht 3

- A) Is het volgens de mediawetenschapper nodig om een liveblog bij te houden over het nieuws?
- B) De hoofdredacteur van de Volkskrant zegt in de bron hierboven: "Als ze dat ook zouden doen bij elke fietser die wereldwijd gewond raakt, zou niemand nog op de fiets springen." Wat bedoelt hij hiermee?
- C) Wat is de reden dat de media er zoveel over schrijven?

B. Is het een maatschappelijk vraagstuk?

Een maatschappelijk vraagstuk is een probleem dat bestaat in de samenleving. Om te kijken of een onderwerp in de actualiteit ook een maatschappelijk vraagstuk is, hebben we vier kenmerken waaraan we een maatschappelijk vraagstukken kunnen herkennen.

1. Veel mensen vinden de situatie onwenselijk;
2. Er zijn verschillende meningen over de oplossing;
3. Het vraagstuk krijgt aandacht in de media;
4. Het probleem moet worden opgelost door gezamenlijke actie of door de overheid.

Kun je bij het coronavirus spreken van een maatschappelijk vraagstuk? Laten we het samen eens doornemen.

Opdracht 4

A) Vinden veel mensen de situatie onwenselijk?

B) Waarom zijn mensen zo bang voor het coronavirus?

Viroloog Jean-Luc Murk in 'EO Live': 'Neem coronavirus serieus'

Op de vraag of COVID-19 gevaarlijk is, lopen de meningen uiteen. De een neemt de hoogste voorzorgsmaatregelen in acht, terwijl de ander zich geen zorgen maakt. Murk pleit voor een gezonde dosis scepsis tegenover alle ophef. "Het is enorm moeilijk om je als burger te beschermen tegen het virus, omdat het zo besmettelijk is. Dat lukt alleen met draconische maatregelen zoals ze die in China nemen. De vraag is of dat hier in Nederland ook zou lukken."

Toch moeten Nederlanders niet te makkelijk doen over het virus, alsof het een griepvirus is waar voornamelijk ouderen aan overlijden. Murk: "Hoewel het overlijdenspercentage lijkt mee te vallen, hebben we in Nederland te maken met vergrijzing. Je moet er niet aan denken dat het sterftepercentage stijgt en dat veel ouderen gaan overlijden."

Bron: EO, 2020

Opdracht 5

- A) Lees het artikel hierboven. Zijn er verschillende meningen over de oplossing?
- B) Waarom hebben mensen verschillende meningen denk je?

Opdracht 6

- A) Hoeveel video's op YouTube zijn er de afgelopen 24 uur over het coronavirus gemaakt?
- B) Bekijk de video hierboven. Is het zinvol om nu een mondkapje te gaan dragen?
- C) Krijgt het vraagstuk aandacht in de media?

Het coronavirus leidt tot veel vragen, ook over de gevolgen voor Nederland. Allerlei organisaties werken samen om besmettingen te voorkomen en de gevolgen van het nieuwe virus te beperken.

Bron: Rijksoverheid, 2020

Opdracht 7

- A) Moet het probleem worden opgelost door gezamenlijke actie of door de overheid?
- B) Wat doet de overheid tegen het coronavirus? Kijk ook je antwoord terug bij opdracht 1.
- C) Wat kun jij doen om te zorgen dat je de griep niet verspreidt?

Opdracht 8

Alles bij elkaar opgeteld: Is het coronavirus een maatschappelijk vraagstuk?

C. Nepnieuws verspreidt zich net zo snel

Viroloog relativeert: we hebben weinig van coronavirus te duchten (vrezen)

RTL nieuws

Het nieuwe coronavirus heeft een gevaarlijk imago ontwikkeld, maar in werkelijkheid valt het allemaal wel mee. Dat zegt hoogleraar virologie Eric Snijder. “Ik vergelijk het weleens met een echt ‘killervirus’ als ebola. De kans dat je dat overleeft, is relatief klein. Bij het coronavirus is het omgekeerde aan de hand.”

Bron: RTL Nieuws, 2020

Oke.. deze wetenschapper zegt dat het allemaal wel meevalt. Maar of je nu op Instagram, Facebook, of een willekeurige nieuwssite kijkt, het gaat alleen maar over het coronavirus!

WHEN CORONAVIRUS ENTERS YOUR COUNTRY:

Nepnieuws verspreid over coronavirus

Op sociale media en in appgroepen zijn meerdere berichten verspreid met nepnieuws over het coronavirus. De nepnieuwsberichten worden verspreid met logo's van meerdere media, waaronder ook van AT5.

Bron: AT5, 2020

Mensen vinden het grappig om nepnieuws te maken. Soms hopen ze op meer, bijvoorbeeld: meer volgers of likes. Sommige sites proberen er zelfs geld aan te verdienen. Het is dus belangrijk om te weten hoe je kunt zien of informatie betrouwbaar is? We hebben een

checklist voor je gemaakt:

Checklist Nepnieuws?

1. Worden er meerdere bronnen genoemd? *Komt het nieuws van meerdere bronnen, of komt het van één persoon?*
2. Worden er feiten gebruikt of enkel meningen? *Is de auteur wel objectief? Of komt er duidelijk een mening naar voren?*
3. Kom je de feiten ook nog in een andere bron tegen? *Als het enkel bij één bron terug te vinden is, zou het dan wel echt zijn?*

Opdracht 9

Zoek op je sociale media naar nepnieuws over het coronavirus. (Tip! Gebruik Instagram Verkennen of bekijk dit artikel.)

B) Gebruik de checklist om uit te leggen waarom dit artikel nepnieuws is.

C) Lees het artikel van de bron hierboven helemaal. Leg, met behulp van de checklist uit hoe je kunt zien dat het nieuwsartikel betrouwbaar is.